

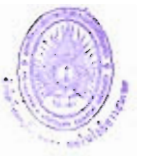
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

วิทยานิพนธ์
ของ
ศรีเพชร จันทร์ส่องศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มกราคม 2548

ISBN 974-429-231-8

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

โดย นายศรีเพชร จันทร์ส่องศรี

สาขา การบริหารการศึกษา

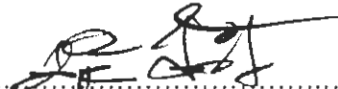
คณะกรรมการควบคุม ดร. ชิดชัย สนั่นเสียง ประธานกรรมการ
ดร. ปฐมพงษ์ สุขเลิศ กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.ปฐมพงษ์ สุขเลิศ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อู๊ด)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(นายสำเร็จ ศรีอำไพ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.บุรพาพิศ พลอยสุวรรณ)

มกราคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงของ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และ ดร.ปฐมพงศ์ สุภเลิศ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ดร. บวรพาหิต พลอยสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ อุดิต นายชินยง ราชวงศ์ นายวีระ แก้วแหวน นายณรงค์ ลาภเกิน ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุดิต อาจารย์สำเร็จ ศรีอำไพ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ ตรวจสอบ และเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ดร.กীরติ ศรีวิเชียร ที่กรุณาให้คำแนะนำในการตรวจสอบข้อมูลตามข้อกำหนดของการวิเคราะห์ รวมทั้งแนะนำแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และช่วยเหลือในด้านการแปลค่าที่ได้จากการจากการวิเคราะห์

ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานและทำหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลและเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ซึ่งไม่อาจเอ่ยนามได้หมดรวมทั้งครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดเวลา

ศรีเพ็ชร์ จันทร์ส่องศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 6
	ข้อตกลงเบื้องต้น..... 6
	ความสำคัญของการวิจัย..... 6
	ขอบเขตการวิจัย..... 6
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 6
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 6
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 7
	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 8
	สมมุติฐานในการวิจัย..... 9
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 10
	แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ..... 10
	ความหมายของผู้นำ..... 10
	บทบาทหน้าที่ของผู้นำ..... 12
	ความหมายของผู้นำทางวิชาการ..... 14
	ความหมายพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน..... 15
	พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน..... 15
	แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กร..... 27
	ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน..... 27
	ลักษณะองค์กรที่มีประสิทธิผล..... 29
	แนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร..... 30
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2..... 39
	ภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย..... 40
	โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ... 41

สารบัญ

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลขององค์กร.....	47
สรุปหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้รอบการศึกษาวิจัย.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	52
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ.....	54
การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การจัดกระทำข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	55
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนและการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน.....	59
ตอนที่ 2 การตรวจสอบลักษณะของข้อมูลตามข้อตกลงของการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	63
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนและประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	64
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	65

สารบัญ

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	74
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	74
สมมุติฐานในการวิจัย.....	74
วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
การอภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	79
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	79
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก ราชนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	93
ภาคผนวก ค รายละเอียดการทดสอบลักษณะข้อมูลตามข้อกำหนด (Assumption)	
ของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงเส้นตรง และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ...	104
ภาคผนวก ง ตารางวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของ	
ผู้บริหารโรงเรียนตามรายละเอียดแต่ละตัวแปร และตารางวิเคราะห์ระดับ	
ประสิทธิผลของโรงเรียนตามรายละเอียดแต่ละตัวแปร.....	110
ประวัติของผู้วิจัย.....	121

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	122
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	124

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 วิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของนักวิชาการ.....	21
2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียน.....	60
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลของโรงเรียน.....	61
4 การทดสอบความเป็นไต่ปกติของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนรายด้านและประสิทธิผลของโรงเรียน.....	62
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนรายด้าน และในภาพรวมกับประสิทธิผลของโรงเรียน.....	64
6 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน.....	65
7 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน รายด้าน กับประสิทธิผลของโรงเรียน.....	66
8 การทดสอบอิทธิพลของตัวแปรพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียน รายด้าน ที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	67
9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างพฤติกรรม ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน รายด้านกับประสิทธิผล ของโรงเรียน.....	68
10 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนบางประการที่มีผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน.....	69
11 การทดสอบอิทธิพลของตัวแปรพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	70
12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปร พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในภาพรวมที่มี ที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวม กับประสิทธิผลของโรงเรียน.....	71
14 การทดสอบอิทธิพลของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในภาพรวม ที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.....	72

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลขององค์กรในระยะเวลาต่าง ๆ.....	34
3 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	42